

17.12.2021

Hyvinkään kaupunki
Hyvärinen Eeva-Maija
PL 86
05801 Hyvinkää

Alueellisen vastuumuseon lausunto Hyvinkään Kruunupuiston asemakaavan muutosehdotuksesta

HEL 2021-013788 T 10 03 01

Alueellinen vastuumuseo arvio hanketta kulttuuriympäristön vaalimisen näkökulmasta ja antaa seuraavan lausunnon.

Kruunupuiston pientaloalue on ilmeeltään yhtenäinen jälleenrakennuskauden tyyppitaloalue, jossa on yli 400 omakoti- tai kahden asunnon taloa sekä muutamia rivi- ja pienkerrostaloja. Se sijoittuu noin 1-2 kilometrin etäisyydelle Hyvinkään keskustasta.

Asemakaavan muuttamisen päätavoitteena on varmistaa arvokkaan kulttuuriympäristön säilyminen. Yksittäisten rakennusten, puutarhamaisten pihojen ja katutilan luonteen säilyttämisen lisäksi tutkitaan tapoja käyttämättömän rakennusoikeuden käyttämiseksi. Asemakaavan muutoksen tavoitteena on suojella alueen rakennetun kulttuuriympäristön arvoja, joihin kuuluvat yhtenäinen 1940- ja 50-luvuilla muodostunut rakennustapa, pihojen väljyys ja vehreys.

Kruunupuiston alue on voimassa olevissa Uudenmaan maakuntakaavoissa osoitettu taajamatoimintojen alueeksi sekä tiivistettäväksi alueeksi. Lisäksi Kruunupuiston alue on osoitettu maakunnallisesti merkittäväksi kulttuuriympäristöksi. Kruunupuisto on merkitty voimassa olevassa Keskustaajaman osayleiskaavassa pääosin merkinnällä AO, jonka mukaan pääosa kerrosalasta varataan erillispientaloja varten. Tämän alueen tonttitehokkuudeksi suositellaan $e=0,3-0,8$. Kruunupuiston alueella on pääasiassa voimassa valtion maanmittauskonttorin suunnittelija Väinö Tuukkasen laatimat, vuosina 1946 ja 1947 vahvistetut asemakaavat. 1950-1990-luvulla näihin kaavoihin on tehty pieniä asemakaavamuutoksia,

Rakennettu kulttuuriympäristö

17.12.2021

Kruununpuiston pientaloalue on maakunnallisesti arvokas kulttuuriympäristö. Se kuuluu myös Hyvinkään kaupungin kulttuuriympäristön hoitosuunnitelman kohteisiin. Katuverkostoltaan luonnonmuotoja noudatteleva alue on rakennettu yhtenäiseksi ja pitkälti valmiiksi vuosien 1946 ja 1955 välillä jälleenrakennuskaudelle ominaisia tyyppipiirustuksia noudattaen. Kruununpuisto on säilyttänyt hyvin alkuperäisluonteensa jota alueen rehevät puutarhat täydentävät. (Uudenmaanliitto 2009, Hyvinkään keskustaajaman kulttuuriympäristön hoitosuunnitelma 2013). Jälleenrakennuskauden tyyppitalojen lisäksi Kruununpuiston alueen arvo muodostuu yhtenäisistä katunäkymistä ja vehreistä pihoista. Merkittävä osa alkuperäisestä rakennuskannasta on säilynyt ja alue on ilmeeltään yhtenäinen, pienipiirteinen ja puutarhamainen.

Asemakaavan muuttamisen tarkoituksena on varmistaa arvokkaan kulttuuriympäristön säilyminen. Yksittäisten rakennusten, puutarhamaisten pihojen ja katutilan luonteen säilyttämisen lisäksi tutkitaan tapoja käyttämättömän rakennusoikeuden käyttämiseksi ja muodostetaan kokonaiskuva millä tavoin alueen täydennysrakentamista ohjataan asemakaavalla, jotta uudisrakentaminen sopeutuu alueen arvokkaaseen ympäristöön.

Kaavatyö pohjautuu Jari Mettälän tutkielmaan ”Rakennetun kulttuuriympäristön suojelu ja täydennysrakentaminen, Kruununpuiston pientaloalueen ominaispiirteiden vaalimisen ja täydennysrakentamisen mahdollisuudet” Tutkielmaan liittyen alkuvuonna 2014 toteutettiin asukaskysely asukkaiden mielipiteiden kartoittamiseksi. Tutkielman ja asukaskyselyn pohjalta kaavamuutoksen lähtökohdaksi muodostui rakennetun kulttuuriympäristön arvojen suojelun ohella rakennusoikeuden säilyttäminen nykyisellä tasolla.

Korttelialueet

Kruununpuiston alueen perusrakenne säilyy ennallaan, samoin nykyiset korttelialueet. Alueelle muodostuu uusi erillispientalojen korttelialue (AO-18). Kortteliin rakennettavien asuintalojen tulee muodoltaan ja kooltaan sopeutua 1 1/2-kerroksisten rakennusten ympäristöön. Olemassa olevien omakotitonttien merkintä on AO/s-1, joka merkitsee, että uudisrakentaminen ja nykyiseen rakennuskantaan tehtävien muutosten tulee sopeutua ympäristöön ja kaupunkikuvaan.

Alueen omaleimainen ilme muodostuu puolitoistakerroksisten, 1940 ja -50-luvuilla valmistuneiden rakennusten muodostamasta laajasta kokonaisuudesta ja niiden sekä vehreän kasvillisuuden muodostamasta katunäkymistä. Kaavaratkaisussa suojelu ei kohdistu alueelle hajanaisesti sijoittuvien 1960-luvulla tai sen jälkeen valmistuneiden rakennuksiin.

17.12.2021

Uudisrakentamista säädellään seuraavasti: ”Rakennuksen mittasuhteiden, kattokaltevuuden, julkisivu- ja katemateriaalien ja yksityiskohtien suunnittelussa tulee ottaa huomioon ympäristön jälleenrakennuskaudelle tyypillinen rakennustapa. Julkisivumateriaalina on käytettävä puuta. Sisäänkäyntejä ei saa sijoittaa kadun puoleiseen julkisivuun. Kadun varrelle sijoittuvan rakennuksen sokkelin ja räystään korkeudet tulee sovittaa naapurirakennusten vastaaviin korkeuksiin.” Tällä aluevarauksella on osoitettu suurin osa alueen kortteleista.

Alueellinen vastuumuseo tuo esille, että myös nuoremman rakennuskannan säilyminen ja ajallinen kerroksellisuus ovat arvoja, joiden huomioon ottaminen on tärkeää. Kestävä kehitys ja hiilineutraalitavoitteet edistävät myös olemassa olevien rakennusten mahdollisimman pitkää käyttöikä. Kruununpuiston luonne on leimallisesti jälleenrakennuskauden tyyppitalojen vehreä puutarhakaupunginosa. Tämä huomioon ottaen asemakaavan muutoksella turvataan alueen olennaisten kulttuurihistoriallisten ja kaupunkikuvallisten arvojen säilyminen.

Keski-Uudenmaan alueellisella vastuumuseolla ei ole muuta huomautettavaa asemakaavan muutosehdotuksesta.

Lisätiedot

Sari Saresto, projektipäällikkö, puhelin: 09 310 36483
sari.saresto(a)hel.fi

Kulttuuriympäristötiimi, kulttuuriympäristöpäällikkö

Helsingin kaupunki
Kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala
Kulttuuripalvelukokonaisuus
Kaupunginmuseo
Kulttuuriperintöyksikkö
Kulttuuriympäristötiimi,
kulttuuriympäristöpäällikkö

Lausunto

4 (4)

17.12.2021

Johanna Björkman
ts. kulttuuriympäristöpäällikkö

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu.

Postiosoite
PL 17401
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
kulttuurijavapaa-aika@hel.fi

Käyntiosoite
Aleksanterinkatu 16
Helsinki 17

Puhelin
+358 9 310 1060
Faksi
+358 9 310 36664

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
fi0680001200062637
Alv.nro
fi02012566